Ner 92. ROK 1845. WTOREK 22 KWIETNIA

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
	6	27" 6, 862	+ 2, 7	2, 29	Pn. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
21	2	6, 668	+ 12, 0	2, 71	WPn. Wschodni „	„	
	10	6, 256	+ 7, 2	2, 98	Pn. Wschodni „	Pogoda	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Nro 1825. D. G.

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Odnośnie do przepisów Ustawy Sejmowej z dnia 19 Grudnia 1821 roku o wywłaszczeniu na użytek publiczny i na mocy udzielonego na dniu 1 Marca 1844 r. do N. 922 D. G. S. przywileju na budowę kolei żelaznéj Krakowsko-Górno-Szląskiéj, Senat postanawiając zajęcie na użytek tejże kolei gruntów niżéj wyrażonych do Instytutów tutejszych należących, w położeniu na szczegółowych planach oznaczoném, za które wynagrodzenie według art. 3. powołanéj Ustawy Sądownie ustanowioném być ma, w szczególności zaś: *a)* we wsi Krowodrzy szpitala ś. Łazarza gruntu około 7 morgów, *b)* we wsi Bronowicach małych do Archipresbyterii Kościoła Panny Maryi należącéj gruntu około 9 morgów, *c)* we wsi Rząsce Duchownéj równie do tegoż kościoła należącéj gruntu około 6 morgów, *d)* we wsi Zabierzowie konwentu PP. Norbertanek własnéj gruntu około 15 morgów, *e)* we wsi Kobylanach Kapituły Katedralnéj Krakowskiéj gruntu około 2 morgów, *f)* we wsi Rudawie tejże Kapituły własnéj około 8 morgów, *g)* we wsi Brzezince równie do Kapituły należącéj około 3 morgów, *h)* we wsi Siedlcu i Zbiku konwentu Karmelitów Bosych na Czerny własnością będącéj gruntu około 3 morgów, a to wszystko w miarze Wiedeńskiéj; — zarazem rozporządza, że gdy roboty około kolei żelaznéj zaraz nastąpić muszą, przeto oddanie potrzebnego pod jéj budowę gruntu równie bezzwłocznie do skutku doprowadzonem być ma, wynagrodzenie bowiem będzie miało miejsce według form prawem wskazanych w stosunku zajętego gruntu, którego rozciągłość obecnie dokładnie oznaczoną być nie może.

Któreto postanowienie stósownie do art. 4 ustawy powołanéj trzechkrotnie w *Dzienniku Rządowym* i *Gazecie krajowéj* zamieścić Senat poleca.

Kraków d. 18 Kwietnia 1845 r.

Prezes Senatu,
SCHINDLER.
Z. Sekretarza Jlnego Senatu
J. Słoniński.

(1r.) *Nowakowski* Sekr. D. K. Senatu.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 15 *Kwietnia.* —

N. Pan ukazem z d. 19 marca r. b. uwolnić raczył radzcę Stanu Józefa Lubowidzkiego, na własne żądanie, od obowiązków prezesa Rady głównéj opiekuńczéj zakładów dobroczynnych, a w miejsce jego mianował radzcę stanu hr. Fryderyka Skarbka, członka Kommissyi Rząd. Spraw Wew. i Duch., z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach.

— *Petersburg* 7 *Kwietnia.* —

Rozkazem dziennym Cesarskim z d. 12 marca r., były dowódzca garnizonu artylleryi Warszawskiéj Alexandrowskiéj cytadelli, liczący się w artylleryi pułkownik Siemczewski, otrzymuje dymissyę z mundurem i całkowitą pensyą;—z d. 14 marca, za odznaczenie się w bitwach przeciwko góralom, mianowani: Czarnomorskiego 7go liniowego batalionu, porucznik Swiderski-Panomarewski, sztabs-kapitanem; praporszczyk Kanaszewicz, podporucznikiem.

— *Wiedeń* 2 *Kwietnia.* —

Poseł francuzki, br. Flahault, wyjedzie ju-

tro do Paryża i podobno już tu nie powróci, będąc przeznaczonym na guwernera młodego hrabiego Paryzkiego.

— *Bruxella 9 Kwietnia.* —

Izba reprezentantów rozpoczęła od kilku dni narady nad ostateczną organizacyą armii na stopie pokoju, i zdaje się, że większość oświadczy się za stosowną siłą wojskową. Powierzchowne wyobrażenia, jakie miano dawniéj o neutralności kraju, znacznie się sprostowały; uznają teraz powszechnie, że bez oparcia się na wewnętrznéj sile wojskowéj, naturalność ta rozbiłaby się za pierwszem zewnętrznem uderzeniem. Na przypadek wojny na stałym lądzie, Francya byłaby niewątpliwie w opozycyi z północą, a kto tylko ma jakiekolwiek wiadomości o stanie Francyi, nie będzie nigdy sądził, aby Francya szanowała neutralność Belgii, jeżeli ta nie będzie miała silniejszego punktu oparcia się nad uchwały konferencyi londyńskiéj. Przy teraźniejszéj stopie wojskowéj innych krajów europejskich, 76,000 wojska dla Belgii liczącéj przeszło 4 miliony ludności, nie są zbyteczną siłą wojskową. Ale na początku tych rozpraw wniesiono kwestyę względem zburzenia twierdz, wystawionych na granicy francuzkiéj po pokoju z r. 1814. Niektórzy deputowani chcieli, aby ta kwestya została pierwéj rozwiązaną, zanim się zajmą organizacyą armii i oznaczeniem jéj wysokości. Wprawdzie obie te kwestye w ścisłym z sobą zostają związku, z tem wszystkiem izba, stosownie do życzenia rządu, usunęła kwestyę co do warowni. Wiadomo, że konferencya Londyńska w jednem z pierwszych postanowień swoich włożyła na rząd belgijski obowiązek zburzenia tych fortec, i że ta uchwała objętą została w jednym artykule traktatu pokoju. Większość konferencyi, t. j. Anglia, Austrya, Prussy i Rossya, skłoniła się do tego postanowienia przez wzgląd na ówczesne położenie Belgii, i na sympatyzującego tu z Francyą ducha; nie chciano, aby te twierdze, wybudowane kosztem tychże mocarstw przeciw Francyi, były dla Francyi podporą, na przypadek zawarcia przymierza Belgii z Francyą, a słabą obroną dla Belgii przeciwko napadowi francuzkiemu, z powodu równego ducha rewolucyjnego w obu tych krajach. Atoli od lat 14 zmienił się znacznie sposób myślenia w Belgii względem Francyi. Belgijczycy nie będąc wprost nieprzyjaciołmi Francyi, chcą być od nich niezawisłemi; jarzmo jakie Francya dawniéj na Belgię włożyła, jest jeszcze w zbyt świeżéj pamięci, aby się na nowo francuzkiemu administracyjnemu systemowi poświęcić mieli. Izby belgijskie w r. 1840, kiedy Thiers systemem zatrważającym przeciwko Europie chciał rozwiązać tak uciążliwą, tak krytyczną i zawikłaną kwestyę wschodnią, pokazały w adresie swoim odpowiednim na mowę tronową, że postanowiły silny stawić opór wszelkiemu na ich kraj napadowi. Sądzimy zatem, że te mocarstwa, które dawniéj żądały zburzenia twierdz, teraz nie mają już w tem tego samego interesu, zwłaszcza, iż to przyjaciele Francyi żądają tego zburzenia.

— *Paryż 8 Kwietnia.* —

W izbie parów toczyły się dalsze rozprawy nad osadami. Hr. Montalembert bardzo wymownie powstawał na niewolnictwo, jako hańbę wyrządzoną ludzkości a w szczególności honorowi Francyi, i dziwił się jak można jeszcze namyślać się, kiedy ma być zniesionem. Mowca rozwijał swe dowodzenie przez fakta i zbijał równie dobitnie jak pomyślnie argumenta przeciwników.

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych, po zezwoleniu na wzięcie pod narady projektu względem niezgodności obowiązków deputowanego z udziałem w przedsięwzięciach przez rząd kontraktowanych, rozwijał p. Cremieux wniosek mający na celu przyjęcie do listy wyborczéj tak nazwanych zdolności (capacites); po kilku mowach za i przeciw temu projektowi przystąpiła izba do głosowania przez powstanie i siedzenie, które gdy było wątpliwem, cała lewa strona żądała aby nastąpiło otwarte podzielenie głosów, w którem projekt większością głosów 179 przeciw 151 odrzucony został.

Kommissya roztrząsająca projekt założenia kolei żelaznéj do granicy belgijskiéj skróciła czas koncessyi z 45 lat na lat 33; sądzą, że izba deputowanych z trudnością zezwoli na więcéj niż na lat 30.

Sądzą że plan zamienienia renty przyjęty zostanie przez izbę deputowanych; jakoż sprawozdanie kommissyi w tym przedmiocie szkodliwy wywarło wpływ na 5 procentową rentę; zapewniają jednak, że król postanowił nie potwierdzić téj uchwały. Ministrowie zachowają się przeto neutralnie przy rozpocząć się mających rozprawach w izbie deputowanych, poczem izba parów w każdym razie go odrzuci.

Kommissya do roztrząśnienia projektu p. Remusat względem niewłaściwości obierania urzędników na deputowanych, ukończyła nareszcie swe prace i prócz 4 paragrafu artykułu 5go, wszystkie inne artykuły większością 6 głosów przeciw 3 odrzuciła.

W polemice dzienników przeciw uzbrojeniu fortyfikacyj Paryża, zaszła wielka zmiana. Dzienniki tak nazwanéj dynastycznéj lewéj strony zdawały się wspólnie z organami skrajnych stron chcieć potępiać ten projekt, ale od kilku dni zupełnie ucichły. Jest to dowód, że wpływ p. Thiers na p. Odilon Barrot pomyślnie działał, i zapewniają właśnie, że ten ostatni nie przedsięweźmie żadnéj walki przeciw rządowemu projektowi.

Rozprawy w izbie parów nad emancypacyą niewolników coraz więcéj zajmują uwagę publiczności, i można mieć nadzieję że ten projekt, choć zmodyfikowany, przyjęty zostanie.

Xżniczka Talleyrand, lepiéj znana pod nazwą xiężniczki Dino, bawiąca obecnie w Ber-

linie, ma sobie poleconą ważną missyę w Niemczech od dworu tutejszego.

Przed kilku dniami dał się słyszeć w galeryach drewnianych, w blizkości wielkiéj galeryi Luwru, wystrzał podłożonéj umyślnie petardy: wystrzał ten zapalił obicie, które natychmiast ugaszono, wprzód nim ogień doszedł do linii wiszących obrazów. Było to o godzinie 8 rano i w galeryach nie było nikogo prócz kilku malarzy, pokrywających lakierem niektóre obrazy. Ścisłe śledztwo zostało wyprowadzone. Strachem przeraża myśl o szkodach, jakie ten niegodziwy zamach mógł sprawić.

— Londyn 4 Kwietnia. —

Królowa podczas podróży swojéj po Irlandyi, zaszczycić ma odwidzinami swemi zamek Lismore, wiejskie mieszkanie xięcia Dewonshire w hrabstwie Waterford. »Jeżeli królową Wiktorya (mówi *Sun*) odbędzie tam podróż z Dublina lądem, będzie miała sposobność przekonać się, o ile gorzéj mieszkają wierni jéj poddani, włościanie irlandzcy, od koni w masztalerniach Windsorskich.«

Wielkie wrażenie sprawiło stracenie Kwakra, Johna Tawell, nastąpione d. 28 marca w Aylesbury, hrabstwie Buckingham; kwakier ten, człowiek ukształcony, bardzo majętny, otruł swoją kochankę, z którą miał dwoje dzieci, a to jedynie z obawy, aby żona jego nie dowiedziała się o tych karygodnych jego stosunkach. Kwakrowie z całego świata starali się wszystkiemi sposobami, aby uzyskać złagodzenie wyroku śmierci, ale p. Graham nie widział dostatecznego powodu. Złoczyńca powieszony został w swoich sukniach kwakierskich.

Katedra w Jorku poniosła ostatniemi czasy znaczne szkody przez dwukrotny pożar. W r. 1830 jakiś fanatyk podłożył ogień w chórze, a późniéj w dzwonnicy zajął się przypadkiem ogień, który zniszczył całą nawę. Za summę 90,000 f. st., zebraną ze składek; przywrócono teraz tę katedrę do dawnego stanu. Nadto zebrano oddzielny fundusz na dzwon, który ma wysokości 9 stóp 6 cali i z sercem waży 16 tonów czyli 320 centnarów.

— Dnia 5 Kwietnia. —

Lord Clarendon w izbie lordów interpellował dziś ministrów względem sprawy krainy Oregon, aby wywołać niejakie objaśnienia rządu w téj sprawie pod względem stosunków Anglii do Stanów Zjednoczonych, i dowiedzieć się o środkach, jakieby rząd przedsięwziął, jeżeliby kongres amerykański, idąc za zdaniem prezydenta Polk, przyjął tę krainę do Unii. Lord Clarendon skreśliwszy w krótkości postępowanie Ameryki względem Teksasu, oraz wyjaśniwszy nadzwyczajny sposób, w jaki prezydent Polk rości niezaprzeczone prawo Stanów Zjednoczonych do Oregonu, rozbierał zasady na których polegają pretensye angielskie, i zakończył swą mowę wezwaniem, aby rząd odstąpił to, co słusznie może być żądanem, ale z drugiéj strony bronił energicznie honoru i interesów narodu.—Lord Aberdeen oświadczył, iż chętnieby zawiadomił izbę o szczegółach układów w tym przedmiocie, i takowe usprawiedliwił, ale wśród obecnych okoliczności byłoby to i nie politycznie i nie stosownie. Minister nie chcąc się wdawać w bliższe rozpoznawanie prawnych zasad téj kwestyi, wspomniał tylko o postępie układów począwszy od traktatu Washingtońskiego, i odwołując się do poselstwa przeszłego prezydenta amerykańskiego Tyler z d. 19 lutego nadmienił, że spodziewany wówczas traktat, byłby dla obudwóch stron korzystnym; ale p. Polk przez swój wstępny adres zupełnie te nadzieje zniweczył. Wprawdzie ten adres nie ma jeszcze mocy urzędowego dokumentu, bo wówczas kongres nie był zgromadzony i ministerstwo nie było utworzone, ale jednak zasługuje na szczególną uwagę. Kongres zbierze się dopiero w Grudniu, a do tego czasu sprawa ta może się jeszcze w dobry sposób załatwić. Potem oświadczył minister, że ile możności w téj sprawie będzie się starał utrzymać zasadę zgodnego załatwienia sporu przez zaniechanie przesadzonych pretensyj, ale że jest granica tego rodzaju ofiar, któréj bez nadwerężenia swego honoru przekroczyć nie można. Przy swojem usilnem staraniu otrzymanie pokoju, spodziewa się załatwienia téj sprawy w dobry sposób; gdyby to jednak nastąpić nie mogło, tedy Anglia posiada jawne i niewątpliwe prawa, które (jak lord Aberdeen powiedział z głośnem i powszechnem zadowoleniem izby) postanowił rząd utrzymać przy pomocy Bożéj i wsparciu od parlamentu.

Taż sama sprawa była wczoraj przedmiotem rozpraw w izbie deputowanych. Pan Peel, na interpellacyę lorda Russel, oświadczył: że jeszcze za czasów Canninga starano się o uregulowanie sprawy względem Oregonu, ale to nie przyszło do skutku; że pretensye Anglii do téj krainy są jasne i niewątpliwe; że jeżeli wszelkie środki zgodnego załatwienia zostaną wyczerpane, i gdyby prawa Anglii były pogwałcone, wtedy Anglia postanowiła sprężyście bronić praw swoich.

M. Herald donosi, że na brzegach Afryki odkryto ogromne pokłady saletry, i że tak jak po odkryciu pokładów guana na wyspie Ichaboe, zamówiono już kilka okrętów, które udać się mają do Afryki po saletrę.

Subskrypcye przedsięwzięte w celu wynagrodzenia znacznych strat ojca Mathew w sprawie wstrzemięźliwości, przechodzą już 7000 f. st. (blizko 300,000 złp.)

— Konstantynopol 19 Marca. —

Pruski kapitan Kuczkowski, pułkownik w służbie tureckiéj, znany zaszczytnie z wielkich swoich zasług w artyleryi tureckiéj, wyjechał za 3 miesięcznym urlopem do Berlina. Zapewniają, że po powrocie do Konstantynopola, mianowany będzie inspektorem kilku korpusów armii tureckiéj.

— Neapol 27 Marca. —

Mamy jeszcze ciągle bardzo zmienne, a nie-

kiedy ostre powietrze; przeciwnie donoszą z Bari, Manfredonii i innych miast Apulijskich, podobnież z Sycylii o wielkich ciepłach i braku deszczu. W Bari panował na początku marca taki upał, jakiego tam rzadko kiedy latem się doznaje.

— *Chiny.* —

Podług ostatnich wiadomości z Kantonu zaszła zmiana w ministerstwie chińskiem i partya nieprzyjazna anglikom przemogła. Zapewniają, że Mandaryn Ki-ling, który zawarł traktaty z Anglią, Francyą i Stanami Zjednoczonemi, polityk rozumny i pełen dobrych chęci, został złożony z urzędu i zniżony o dwa stopnie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Kwietnia.

Faliszewski Alexander, Czyszkowski Paweł, Wodzicki Franc., König Jan, z Polski; -- Darowski Bolesław ob., Gettel Jan, z Galicyi; -- Kamiński Jakób, Huber Rudolf, Hüttner Henryk, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Deskur Józef ob., Larysz baron, Drzewiecka Felixa ob., Zaborowski Jan, do Polski; -- Stadnicka Xawera hr., Frankenberg Karol ob.; Rej z żoną hr., do Galicyi; -- Lusardi Józef, do Pruss

Doniesienia Urzędowe.

Nro 3349.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości iż oznaczony na dzień 29 b. m. i r. Reskryptem Wydziału z dnia 3 b. m. i r. Nr. 2721 termin do licytacyi na wypuszczenie w przedsiębiorstwo uporządkowania Ulicy Zwierzynieckiéj,—do d. 30 t. m. i r. odroczonym zostaje.

Kraków d. 17 Kwietnia 1845 r.

Senator Prezydujący,
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro. 1897.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wskutek wniesionego żądania P. Błażeja i Reginy Steskalów małżonków, tudzież ich syna Jana o przyznanie na rzecz p. Józefa Goczałkowskiego spadku po ś. p. Franciszce Goczałkowskiéj pozostałego, a składającego się z summy złp. 4436 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora w myśl artykułu 12 ustawy Hypotecznéj z roku 1844 wzywa wszystkich mogących mieć prawa do spadku wzmiankowanego, aby w terminie 3 miesięcznym zgłosili się i prawa swe stósownemi dowodami poparli, w przeciwnym bowiem razie rzeczony spadek zgłaszającym się przyznanym zostanie.

Kraków d. 11 Kwietnia 1845 r.

Prezes Trybunału,
MAIER.
(1r.) Sekr *Lasocki.*

Nro 1991.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy P. Franciszka Nonastowna wniosła żądanie o przyznanie jéj spadku po niegdy Dominiku Nonaście pozostałego, a mianowicie z domu z ogrodem pod L. 42 w Nowéj Wsi przy Krakowie położonego, tudzież ruchomości składającego się; przeto Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora, wzywa mających prawo do powyższego spadku, aby z stósownemi dowodami do Trybunału w zakresie 3 miesięcy zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek rzeczony zgłaszającéj się P. Nonastownie przyznanym zostanie.

Kraków d. 18 Kwietnia 1845 r.

Sędzia Prezydujący,
J. PAREŃSKI.
(1r) Sekr. *Lasocki*

Nro 5664.

DYREKCYA POLICYI

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W ostatnich dniach miesiąca Marca r. b. zaginął Paszport Maryanny Chronikowskiéj w urzędzie tutejszym pod dniem 30 Września r. z. do L. 7,175 Dziennika Paszportowego do Luboszycy w Polskę na rok z powrotem wydany, a to w przejeździe z Polski przez Dystrykt Mogilski w okolicy wsi Bińczyce. Gdyby przeto Paszport takowy kto znalazł lu o znalezionym miał wiadomość, zechce o tem Dyrekcyą Policyi zawiadomić.

Kraków d. 16 Kwietnia 1845 r.

Za Dyrektora Policyi,
Kroebl.
Sekr. *Ducilłowicz.*